

Als je later omkijkt, beseft je meestal pas echt wat de invloed van je jeugd is geweest op wie je nu bent. Zanger Rob de Nijs (1942):
“Mijn vader was een enorme kletskaus, behalve als hij thuis was.”

TEKST: LIDDIE AUSTIN. BEELD: ANJA VAN WIJGERDEN

Rob de Nijs

‘Als kind was ik al een hedonistje’

“Mijn jeugd bracht ik door aan de Amsterdamse Linnaeusstraat. Vlak bij de plek waar later Theo van Gogh werd vermoord. Toen ik die beelden zag, heb ik gehuild. Ik weet nog steeds niet of dat om Theo was of omdat er een smet was gekomen op mijn fijne jeugd. Waarschijnlijk was het een combinatie van die dingen. Alles wat er in mijn leven is gebeurd, begon daar. Ons gezin, mijn ouders, mijn twee jaar jongere broer Bert en ik, was tamelijk doorsnee, maar wel heel hecht. Mijn vader had een rijschool en werkte hard. Om zeven uur 's ochtends de deur uit, om 11 uur 's avonds kwam hij weer binnen, en tussendoor kwam hij een half uurtje thuis om te eten. Ook in de vakanties, als wij wekenlang naar Zandvoort gingen, werkte hij door en kwam hij alleen in de weekeindes over. Hij was een enorme kletskaus, behalve als hij thuis was. Dan wilde hij rust. Mijn moeder was eerst thuis bij mijn broer en mij; later is ze gaan werken bij banketbakkerijen in de buurt. Mijn vader bemoeide zich nauwelijks met de opvoeding, dus die kwam op haar neer. Er was veel liefde, maar er moest wel gebeuren wat zij zei.”

“Ik had last van astmatische bronchitis, had het vaak benauwd. In die tijd waren er nog geen inhalers. Als ik een aanval had, liep ik ondersteund door mijn ouders naar de

huisarts in de Pythagorasstraat, om daar een half uur aan een ingewikkeld apparaat weer op adem te komen. Maar ondanks mijn benauwdheid speelde ik veel buiten met andere kinderen. Ik was geen bang jongetje, maar ook niet heel erg stoer. Ik had andere ambities. Vanwege mijn astma ging ik naar een speciale school: de Openluchtschool aan het Oosterpark. Ik kreeg er les van Max Meents, een joodse meester die op een of andere manier goed door de oorlog was gekomen. Hij vertelde weleens over zijn ervaringen, wat precies weet ik niet meer. Ik herinner me wel goed dat hij trots was op zijn joods-zijn. Joodse mensen waren bijzondere mensen zei hij en ik geloofde hem meteen. Meester Meents was nogal artistiek aangelegd. Hij regisseerde elk jaar de schoolavond en vanaf de tweede of derde klas had ik daarin de hoofdrol. Het was van het begin af aan al duidelijk dat daar mijn hart lag. Nu zou je zeggen dat ik een beetje een uitslover was, ik vond aandacht wel heel prettig.”

“Ik was zo'n kind dat altijd oplette wie het grootste stuk vlees kreeg. Dat had waarschijnlijk met mijn toen al grote liefde voor eten te maken! Mijn moeder vond me egoïstisch. Verder was ik toen al een hedonistje. Ik hield van tekenen, dansen, mooie dingen. Haast elke zondag ging ik in mijn ▶

Rob de Nijs, bij hem thuis in Ede:
‘Ik heb lang gedacht dat ik niet kon zingen’

eentje naar het Indisch Museum, wat nu het Tropenmuseum heet. Ik was de enige die daar, op die leeftijd, zonder zijn ouders naar binnen mocht en was er kind aan huis. Ik liep er eindeloos rond, snoof de vreemde geuren op, luisterde naar de gamelanmuziek. Ik heb geen Indische roots, maar die wereld heeft me altijd gefascineerd. Ik ging ook veel om met Indische jongens, die we in die tijd 'blauwe jongens' noemden. 'Jij bent toch ook blauw?' werd mij geregeld gevraagd. Blijkbaar zag ik er een beetje zo uit. En ik trad graag op. Vanaf mijn 8ste zat ik op accordeonles en daarnaast had ik samen met mijn broer een act: hij trommelde op augurkenblikken die we met bij het slachthuis gehaalde varkensblaas hadden bekleed – de geur die daar vanaf kwam, verschrikkelijk – en ik voerde Indische dansen uit, gehuld in kleden en oude lappen. Optreden is altijd een euforisch iets voor mij geweest. Het was een drang die er al vroeg in zat: het vermaken van mensen, het winnen van hun liefde en goedkeuring."

"Op de HBS was er weer een leraar die zich over mij ontfermde: meneer Fokkema, de leraar Nederlands. Hij zag het wel zitten met mij. Het begon met het voordragen van het gedicht *De leeuw*, van de Schoolmeester, dat werd mijn succesnummer. Nu herinner ik me alleen nog de eerste strofe: 'De leeuw is iemand die bang is voor niemand.' Daarnaast deed ik altijd mee aan de jaarlijkse toneeluitvoeringen. De stukken die we deden, waren niet kinderachtig. We speelden Molière, Shakespeare, Bernard Shaw. Toneelspelen vond ik leuk en had bovendien als voordeel dat ik soms proefwerken niet hoefde te doen omdat ik mijn rol moest instuderen. Ik begon te dromen van een leven als acteur. Ik had een enorme bewondering voor de toneelspelers van die tijd, zoals Ramses Shaffy die toen de grote *jeune premier* was, een ontzettend mooie man. Ik

Rob de Nijs (1942)

was **begin** jaren zestig een van Neerlands eerste tiener-idolen, dankzij de hit *Ritme van de regen*. Via de tv-serie *Kunt u mij de weg naar Hamelen vertellen* verwierf hij in de jaren zeventig ook bekendheid als acteur. Grote hits van De Nijs zijn *Jan Klaassen de trompetter* (1973), *Malle Babbe* (1975) en *Banger hart* (1996). Vorig jaar kwam zijn meest recente, in New Orleans opgenomen cd uit: *Eindelijk vrij*. Momenteel viert hij zijn artiestenjubileum met een speciale concert-serie, *Een halve eeuw op de planken*. Zie voor de speellijst: www.robdenijs.nl. Rob de Nijs is sinds 2008 getrouwd met Henriëtte Koetschruiter; samen met zijn ex-vrouw Belinda Meuldijk heeft hij twee volwassen zonen, Robbert en Yoshi.

had een boekje waarin ik handtekeningen verzamelde van de beroemdheden van die tijd. Die wachtte ik bij de artiesteningang op. De stukken die ik toen zag, herinner ik me niet meer, maar wel de acteurs. Zo wilde ik ook zijn. School vond ik verder verschrikkelijk. Het enige dat ik leuk vond, naast de toneeluitvoeringen en de meisjes, waren de feestjes, die vaak bij mijn vriend Rob Stork thuis werden gehouden. In die kelder, waar van die visnetten vol zogenaamd aangespoelde mandflessen aan het plafond hingen, maakte ik kennis met jazz."

"Het voelde als een ongelooflijke bevrijding toen ik op mijn 16de eindelijk niet meer naar school hoefde. Mijn ouders hebben mij altijd gestimuleerd in mijn artistieke aspiraties, best bijzonder in die tijd, maar ze wilden graag dat ik de middelbare school afmaakte. Achteraf begrijp ik dat wel: zo'n schooldiploma is toch handig. Dat had ik zelf ook bij mijn oudste zoon. Belinda en ik hebben geprobeerd om Robbert te motiveren om naar school te blijven gaan en dat is gelukkig gelukt. Dat het met mij goed is afgelopen, is niet vanzelfsprekend. Ik wilde best nog iets leren, maar niet meer naar die autoritaire middelbare school. En toen kwamen mijn grootouders met een uit de krant geknipte advertentie van de nieuwe cabaretschool van Bob Bouber. Mijn ouders vonden het goed als ik daar naartoe ging, ik moest wel zelf het lesgeld betalen. Het eerste jaar had ik alleen 's avonds les, dus kon ik overdag werken: eerst bij een verzekeringskantoor, daarna bij een pottenbakker, waar ik asbakjes beschilderde. Ik werkte fulltime en verdiende 38 gulden per week, als ik het me goed herinner. En daarnaast ging ik naar de cabaretschool. Daar ging een wereld voor me open. Ik ontmoette daar allemaal mensen zoals ik, die iets wilden met hun talent. Iedereen was jong en gretig, op elk gebied. Ik heb tweeënhalf jaar op die school gezeten

en ben er daarna nog losse balletlessen en zanglessen blijven volgen. Pas nadat ik mijn eerste plaat had gemaakt, ben ik daar gestopt."

"Zingen is lang een bijzaak geweest voor mij. Leuk om te doen, maar mijn hart lag bij het theater. Op de middelbare school vormde ik samen met een vriend, Frits, een duo. Als ik bij hem achterop de fiets zat, zongen we altijd tweestemmig liedjes van The Everly Brothers. Ik heb eigenlijk lang gedacht dat ik niet kon zingen. Het geluid dat ik voortbracht, vond ik niks bijzonders. Als ik mijn vroege opnames terughoor, vind ik dat nog steeds: het was in elk geval lang niet zo bijzonder als nu. Ik heb in de loop der jaren veel geleerd. Mijn allereerste rock-'n-rollbandje heette The Apron Strings, met Jan en Hans de Hont. Al gauw kwamen er conflicten: ik ben een solist, wilde mijn eigen zin doorzetten en werd boos als dat niet gebeurde. Zeer terecht werden de anderen dan boos op mij. Toen het bandje van mijn broer, The Lords, ging meedoen aan een talentenjacht en een zanger nodig had, kwamen ze bij mij. Of ik hun zanger wilde worden, al was het alleen voor die talentenjacht. We deden er een liedje van Bob Bouber, *Zij heette Jenny*, en een Nederlandse vertaling van *Do you wanna dance*. Dat viel op, het was toen niet gebruikelijk om in het Nederlands te zingen. Na verschillende voorrondes wonnen we uiteindelijk, in het Concertgebouw in Amsterdam. De prijs was dat we een plaat mochten opnemen. Dat was in die tijd iets bijzonders, dus natuurlijk bleef ik bij dat bandje. Het werd dus voor mij besloten dat ik zanger werd. Het gebeurde gewoon."

"Aan de periode die daarna kwam, bewaar ik minder scherpe herinneringen. Er gebeurde zo veel, in zo'n korte tijd. Tot mijn 26ste ben ik min of meer bij mijn ouders blijven wonen, afgezien van een uitstapje af en toe bij een dame. Het heeft wel een tijd geduurd voordat ik echt volwassen werd. Fysiek was ik het natuurlijk wel, maar ik ben me geestelijk lang jong blijven voelen, helemaal niet volwassen. Blijkbaar zie je dat, want ik word nog steeds vaak Robbie genoemd, ook door mensen van wie ik gemakkelijk de vader zou kunnen zijn. Mijn gevoelsleeftijd verschilt van dag tot dag, maar is altijd veel jonger dan ik in jaren ben. Ik voel me zelfs nog regelmatig een puber! Niet omdat ik pathetisch jong wil blijven, maar het is gewoon zo. Achteraf gezien ben ik volwassen geworden op het moment dat ik vader werd. Dus ik ben het nog niet zo lang: een paar decennia maar." ■

'De drang om mensen te vermaken, om hun liefde en goedkeuring te winnen, zat er al vroeg in'